

● Mit mond a jog?

Beszerzés, közpénzen

Ez év májusától van közbeszerzési törvényünk, amely a gazdálkodás számos szereplőjét érinti. A törvény alapvető alkalmazási feltételeit foglaljuk össze a Házi Jogtanácsadó segítségével.

A közbeszerzés kifejezés általában a közpénzekkel gazdálkodó szervezetek beszerzéseit jelenti. A törvény meghatározza, hogy milyen jogügyleteket, illetve tevékenységeket kell beszerzésen érteni, és mely szervezetek beszerzéseire igaz az, hogy közpénzből valósulnak meg. A közbeszerzés fogalmát még egy tényezővel lehet behatárolni: annak rögzítésével, hogy milyen értékű beszerzés minősüljön közbeszerzésnek. A közbeszerzéseket ugyanis szigorú szabályok szerint, az ajánlattevők versenyeztetése alapján kell lebonyolítani. Ez bizonyos érték fölött megtakarítást eredményez, de vannak költségkihatásai is. A mindenkori értékhatár meghatározásakor kettős szempontnak kell érvényesülnie: egyfelől a beszerzések minél nagyobb hányadára ki kell terjednie a versenyeztetést, nyilvánosságot, preferenciákat biztosító törvénynek; másfelől – tekintettel a közbeszerzési eljárás időigényes, költséges jellegére – a kevésbé jelentős, kisebb összegű beszerzésekre nem célszerű kiterjeszteni a törvény hatályát, mivel az eljárás költségei nem lennének arányban a

felhasználáshoz fűződő ésszerűsítési szempontokkal. A közbeszerzés tárgya szerinti eltérő értékhatárokat 1996. december 31-i hatállyal a törvény átmeneti rendelkezései tartalmazzák. Ezek szerint a közbeszerzés értékhatára:

- árubeszerzés esetén: 10 millió forint;
- építési beruházás esetén: 20 millió forint;
- építési műszaki terv készítése esetén: 5 millió forint;
- szolgáltatás megrendelése esetén: 5 millió forint;
- építési beruházás esetén az előminősítési kötelezettség tekintetében: 200 millió forint.

Mivel az értékhatárok az éves költségvetési törvények rendelkezései szerint változhatnak, mindig a beszerzés megkezdésekor hatályos értékhatárok irányadók a törvény tárgyi hatálya alá kerülés szempontjából. A közbeszerzési értékén a beszerzés megkezdésének időpontjában annak tárgyáért általában kért, illetve kínált – általános forgalmi adó nélkül számított – legmagasabb összegű ellenszolgáltatást kell érteni.

A közbeszerzési értékhatárok alatti értékű beszerzések tekintetében a törvény személyi hatálya alá tartozó szervezetek versenyeztetés nélkül, „szabadon” köthetnek szerződést, vagy eljárhatnak a törvény szabályai szerint, ez utóbbi esetben egyben vállalva a törvényből eredő kötelezettségeket is. (MTI Press)

● Püspök úr, az egyházi ingatlanok visszaadását kimondó 1991-es törvény tíz évet adott az épületek átadására. Közben kiderült, hogy ez a vártnál lassabban megy, és újabb problémák is vannak. Változtat-e az egyház a visszaigénylés menetén?

– Május végén Horn miniszterelnök úr tárgyalásra hívta meg a történelmi egyházak vezetőit; a téma az ingatlan- visszaigénylés problémája volt. Az ország nehézségeit is szem előtt tartva átcsoportosítottuk az igényeinket. Két részre bontottuk a dolgot: az egyik típusú visszatérítés esetében továbbra is ingatlanokat, kész épületeket szeretnénk visszakapni; a törvény ebben az esetben 10 év határidőről beszél. A másik rész viszont célirányos pénzbeli térítés lenne; az épületek jó részét amúgy is rossz állapotban, felújítás nélkül kapnánk vissza, amennyiben a visszatérítés 10 évig halogatódik. Az egyháznak nem volna pénze valamennyit egyszerre felújítani. Magunk építtetének tehát új ingatlanokat, s ehhez közvetlenül mi kapnánk meg a pénzt. A tárgyalások során a pénzbeli térítés haladékat 20 esztendőben állapítottuk meg. Ha tehát minden a megbeszélés szerint marad, akkor úgy is történik majd visszatérítés, hogy a kárpótlási pénzt az épületek jelenlegi tulajdonosai – legtöbbször az önkormányzatok – kapják meg, de

Gyulay Endre szeged-csanádi megyés püspököt ismét alelnökévé választotta a Magyar Püspökkari Konferencia. A testület keretében ő az, aki a rendszerváltás utáni magyar egyház egyik leghosszabbra húzódo ügyével, az egyházi ingatlanok visszaadásával foglalkozik.

● Gyulay Endre ismét a püspökkari konferencia alelnöke
A kor emberéhez szólni

– Nagyon valószínű, hogy a szentatya jövőre eljön Pannonhalmára. (Fotó: Schmidt Andrea)

úgy is, hogy az egyházak célirányos költségvetési pénzből maguk építkezzenek. Természetesen mindezt fokozatosan, és annak arányában, ahogy a költségvetés képes lesz pénzt szorítani.

● Ehhez törvénymódosítás kell...

– Mi, a magunk részéről megállapodtunk a miniszterelnökkel. Az 1991-es törvény persze még érvényben van, és nyilván, módosítani

lahol másutt – Pannonhalmán ugyanis szűk ehhez – közösségi szentmise lesz ösztönzésre részvételével. Nem dőlt el viszont, hogy magyarországi látogatása erre az egy napra korlátozódik-e majd, vagy hosszabb, két-három napos lesz.

● A püspökkari konferencia oktatásügyről is tárgyalt. Ami a hitoktatók képzését illeti, az hírlik, hogy ön előbb-utóbb katolikus tanítóképzőt szeretne Szegedre. Milyen formában képzei ezt el, a hittudományi főiskolán, vagy a tanárképző főiskolán?

– A Hittudományi Főiskola nemrég kapta meg az egyetemi afiliációját, vagyis alkalmas az egyetemi – baccalaureatusi – képzésre. Most, hogy az iskolai hittanártól az egyetemi végzettségű papig és hittanárig teljessé lett a fokozatok sora, a legelső fokozatot szeretnénk megerősíteni: a tanító-hitoktatóit. Úgy képzeltük, a Ju-

hász Gyula Tanárképző Főiskola elindítaná a képzés pedagógiai szakmai részét, mi pedig hozzáadnánk a katolikus részét. Ha minden jól megy, jövő szeptemberben szeretnénk elindítani. Egyelőre azonban csak egyetlen 20–30-as tanulócsoporthal, s ez még nem alkalmas arra, hogy önálló főiskola legyen. Amúgy épületgondunk is lenne, hiszen az egykori tanítóképző épületében jelenleg a Csonka János Szakközépiskola működik.

● Püspök úr, néhány hónap eltelt az egyházmegye domaszéki zsinata óta. Milyen visszhangja volt a zsinatnak a htvék között?

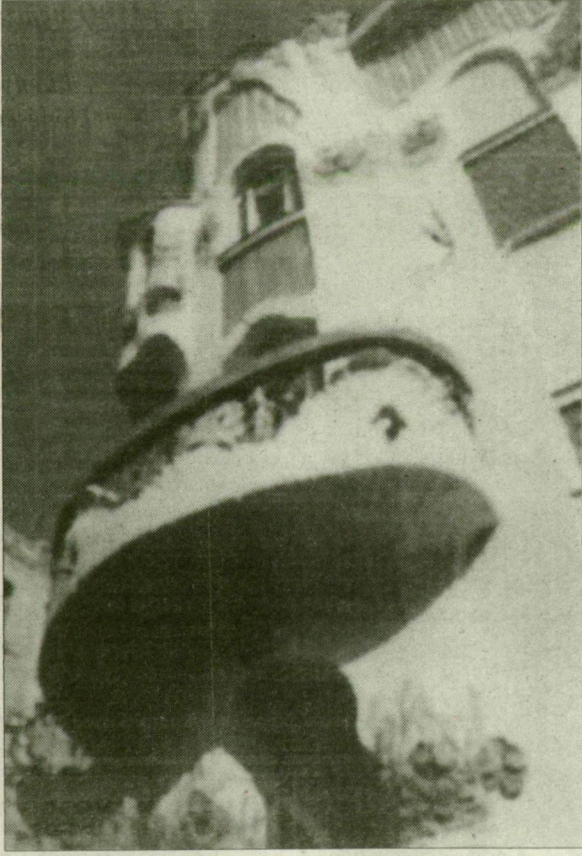
– Akik részt vettek a zsinaton, sok mindent elmondtak az ottani munkáról; a visszahallott vélemények elismerőek voltak. De a következő hetekben nyomtatott formában is meglesz a zsinati határozat, és akkor sokkal többen ismerhetik meg munkánk eredményét teljes egészében. Mindenesetre azok, akik más egyházmegyéből jöttek, dicsérték a zsinat döntéseit és hangvételét. Én is úgy érzem, megragadtuk azt, amit szerettünk volna: a ma korához szólni és a jövőbe nézni.

S. P. S.

Könyv Magyar Edéről - angolul

Bakonyi Tibor építész-mérnököt, noha nem Szegeden született, úgy tűnt, fiává fogadta a város, amelynek lakója házassága révén lett, 1967-ben. Mint a megyei tanácsai tervező vállalat mérnökét jól ismerték a kiállítások, premerek látogatói: nélküle alig zajlott megnyitó az alföldi városban. Szaktudásának, fantáziájának, igényességének emlékét maradó alkotásai őrzik a vidéken: az általa tervezett vásárhelyi, makói, szentesi épületeket felsorolni is sok. Szellemi öröksége azonban nem merül ki ennyiben: felesége, Anikó, hagyatékának megszálott gondozója fáradhatatlan munkával küzdött azért, hogy fiatalon, 1982-ben elhunyt férje kutatómunkájának eredményeit is megőrizze az utókornak. Eltökélt szándéka volt, hogy a Lechner Ödönről, az árvíz 100. évfordulója alkalmából rendezett kiállításról szóló kötet mellett megjelenteti a Magyar Edét és a szecessziót bemutató, kézzel írt, képekkel illusztrált könyvet is.

Hosszas kilincselések után 1989-ben az Akadémiai Kiadó jóvoltából megjelent magyar nyelven a könyv, amely megismertette az olvasókkal a századforduló Szegedének, a szecesszió kiemelkedő alkotóját. Ma-

A Reök-palota körbalkonja

gyar Edét, akinek életműve meghatározó nyomot hagyott Szeged építészeti képén. Messze vidékekről még ma is csodájára járnak szakemberek és a szépséglaikus hívei a híres, Tisza Lajos körüti Reök-palotának, amely azóta már – az Agrobank jóvoltából – megújult állapotban, régi pom-

pájában díszlik „a lófaránál.” Magyar Ede kezénymát őrzik a szegedi utcák más gyöngyszemei is, mint a Tábor utcai Goldschmidt-palota, a Feketes utcai Schaffer-palota, az Ungar-Mayer ház a Kárázs utca és a Somogyi utca sarkán, a református palota vagy a Jósika utcai, Vitéz utcai lakóház.

Bakonyi Tibor építész-történelmi jelentőségű könyvének 2 500 példánya egy-kettőre elfogyott. A spanyol Gaudi bravúros homlokzatmegoldásaira, erkélyeire emlékeztető, díszes épületeket megörökítő kötet különös érdeklődést keltett a városba látogató idegenekben is. Ez készítette Anikó asszonyt arra, hogy szponzorokat keresve ismét nyakába vegye az országot, hogy angol nyelven, színes fotókkal illusztrálva is megjelentesse a könyvet. Sikerral pályázott Az építés fejlődéséért Alapítványnál, a Nemzeti és a Szeged Kulturális Alapnál, valamint a megyei közgyűlés művelődési bizottságánál. Az eredmény: a Gyorsjelentés Kiadónál egy hónapja napvilágot látott az igényes kivitelű, kivételes esztétikai élményt nyújtó könyv. Kubinszky Mihály előszavával, Fekete Györgynek és Koczor Györgynek a Reök-palota „föltámadásáról” szóló kiegészítő tanulmányával, a szerző és Szeghy Andor színes fotóival kiérdemli a leghozzáértőbb szakemberek elismerését csakúgy, mint az építészeti szépségek iránt érzékeny laikusokét.

A könyv a csaknem elfeledett Magyar Ede biográfiájával egyértelmű nyeresége az építészszakmának, s nyeresége, igényes reklámja Szegednek.

Ch. Á.

Az ötöslottó árbevételének felosztása (egy szelvény ára: 50 Ft)

Forrás: Szerencsejáték Felügyelet

MINDEN HETEN MILLIÓKAT NYERHETI

Költség = 10 Ft (a fennmaradó 40 Ft adja a nyereményalapot)
Adózás előtti nyereség = 12 Ft (fennmarad 28 Ft, amiből lejön a játékosok összege)
Játékosok = 4 Ft (a fennmaradó 24 Ft adja a nyereményre fordított összeget)

Alapok számára befizetett összeg* = 2,4 Ft (fennmarad 21,6 Ft: a nyeremény SZJA-val)

SZJA a nyereményből = 4,32 Ft

Nettó nyeremény = 17,28 Ft

*Támogatott alapok: Országos Játék Alap, Nemzeti Sport Alap, Gyermek és Ifjúsági Alap

Kevesebbet fizet majd a lottó is. Az eddigi tizzel szemben ugyanis jövőre a nyereményalap 16 százaléka emelik a sorsolások és totalizátor játékok adóját, míg a bingo hét százalékkal járul hozzá a költségvetéshez.

● Még nyolc hónapig halmozódhat az ötös pénz
Nem jár „csúcs” a lottóforgalom

Több mint három hónapja reménykedünk a szerencsénkben, s ugyanennyi ideje szidjuk a Szerencsejáték Rt-t, hogy biztos valami susmus van a dologban, amiért még mindig, az egyszerű halandónak csillagászati összegre, halmozódik a pénz. Egyesek tudni vélik, hogy ez ki van találva, így van beállítva a számsorsolást végző gép. Addig halmozódik a nyeremény, amíg akkor összeg nem lesz, hogy az állam nem létező személyeket produkálva „kiveszi a manit”. A hamis hírek mindig a tájékozatlanságból fakadnak. Ezért kerestem meg Siska Andrást, a Szerencsejáték Rt. 3-as Száma Területi Igazgatóság vezetőjét, hogy tisztázzuk a lottóval kapcsolatos találgatásokat.

● Meddig halmozódik a nyeremény? Hogyan kezelik a beérkező tippeket, szelvényeket? – tettem fel az első kérdést a közelgő évben beiktatott igazgatónak.

– A Szerencsejáték Rt. mindig az érvényben lévő törvényhez és a saját üzletpolitikájához igazítja a játé-

szabályokat. Négy évvel ezelőtt vezettük be a halmozódást, aminek értelmében az 52. hétig növekedhet a pénz. Ez hírül sem azt jelenti, hogy közben a szabályokon nem lehet változtatni. Figyelembe vesszük a fogadók javaslatait is. Ami pedig a beérkezett lottószelvényeket illeti, a cég olyan részére kerülnek, ahová még a vezérigazgató sem léphet be, s minden egyes műveletet közjegyző jelenlétében végeznek el. A cégünknek nagyon rossz lenne, ha manipulálná a játékot. Mindenki megnyugodhat, hogy egy olyan rendszer alapján gyűjtjük a tippeket, sorsolunk és értékelünk, amely a világon ma a legkorszerűbb.

● A nyeremény összegével egyenes arányban emelkedik a játékkedv is? – Hetente ötszázalékos forgalomnövekedés tapasztalható. Azonban még megközelíteni sem tudjuk a három évvel ezelőtti csúcsot, amikor be kellett vezetni a biánkó szelvényeket. Akkor 22 millió szelvénynek volt gazdája, most 9,5 millió fogy hetente. Egyébként igen nehezen győzzük a munkát, mert a nagy roham mindig a hét végén van. Pénteken és szombaton az összes hadra fogható dolgozó a „fedélzetén” van, de még így sem tudjuk elkerülni a sorban állást.

Süli József